
Marcina Kromera

Dzielnice: Ochota

Osiedla: Filtry

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1926

Opis

Marcin Kromer herbu własnego (1512-1589) - humanista, historyk, kronikarz, biskup, jeden z przywódców polskiej kontrreformacji. Urodził się w Bieczu, kształcił na wydziale sztuk wyzwolonych Akademii Krakowskiej. Później był jednym z sekretarzy króla Zygmunta Starego. W latach 1537-39 kontynuował naukę we Włoszech, po powrocie do kraju ponownie został sekretarzem królewskim, pastując tę funkcję do 1570 roku. Był autorem m.in. traktatu "Musicae elementa" (dziś znanego jedynie z fragmentu) i "Rozmowy dworzanina z mnichem" (przedstawił tu podstawy kontrreformacji w Polsce), za które to dzieła od króla Zygmunta Augusta otrzymał nobilitację. Jako pierwszy uporządkował Archiwum Koronne, przez blisko dziesięć lat był stałym posłem. Od 1570 roku był koadiutorem biskupstwa warmińskiego, zastępując kardynała Stanisława Hozjusza. Dziewięć lat potem został biskupem diecezji warmińskiej. Za jego czasów wykonane zostały pierwsze mapy Warmii, powiększona została znacznie biblioteka biskupia, ufundował również epitafium Mikołajowi Kopernikowi. Był autorem pism polemicznych i historycznych ("O pochodzeniu i czynach Polaków ksiąg trzydzieści" występujące czasami pod tytułem "O sprawach, dziejach i wszystkich innych potocznościach koronnych polskich"), przewodnika pisanego z myślą o królu Henryku Walezym ("Opis Polski" w tłumaczeniu Władysława Syrokomli znanego pod tytułem "Polska, czyli o położeniu, obyczajach, urządach Rzeczypospolitej Królestwa Polskiego") i "Historiji prawdziwej o przygodzie żalósnej księżęcia finlandzkiego Jana i królowy polskiej Katarzyny", opiewającej losy rodziców króla Zygmunta III Wazy. Zmarł w Lidzbarku Warmińskim, spoczął w miejscowej katedrze.

Ciekawostki

Stan obecny:

Data nadania nazwy: 1926.12.09

